

Nr identyfikacyjny
spJP –- 2019/2020
(numer porządkowy z kodowania)

.....
pieczętka szkoły
(dotyczy etapu szkolnego)

Nr identyfikacyjny - wyjaśnienie

sp - szkoła podstawowa, symbol przedmiotu - JP, numer porządkowy wyniku z numeru stolika wylosowanego przez ucznia

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
z JĘZYKA POLSKIEGO
dla uczniów szkół podstawowych 2019/2020
TEST ELIMINACJE SZKOLNE**

<ul style="list-style-type: none"> • Arkusz liczy 11 stron i zawiera 31 zadań oraz brudnopis. • Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej. • Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. • Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim. • Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. • W zadaniach zamkniętych prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X w odpowiedniej kratce. • Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź. • Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym. • Obok każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź. • Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania. • Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną. • Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie. <p style="text-align: center;"><i>Powodzenia!</i></p>	<p>Czas pracy:</p> <p>60 min.</p>
---	---

Wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

Imię i nazwisko ucznia

.....

.....

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Punkty możliwe do uzyskania	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	6	2	1	1	1	1	1	1
Punkty uzyskane																			
Zadanie	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Razem						
Punkty możliwe do uzyskania	1	1	2	4	15	6	3	2	4	2	8	15	90 pkt						
Punkty uzyskane												 pkt						

Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. (imię i nazwisko).....(podpis)
2. (imię i nazwisko).....(podpis)

Przeczytaj uważnie Tekst I, a następnie udziel odpowiedzi na polecenia 1-10

Tekst I

Liczne pruskie mówiące litewską mową narody starte już były z oblicza ziemi. Litwa czuła do niedawna żelazną stopę krzyżacką ciężącą jej na piersiach tak straszliwie, że za każdym tchnieniem oddawała zarazem krew spod serca; Polska, lubo zwycięska w straszliwej bitwie pod Płowcami, straciła jednak za Łokietkowych czasów swe dzierżawy na lewym brzegu Wisły razem z Gdańskiem, Tczewem, Gniewem i Świeciem. Rycerski Zakon Inflancki sięgał po ziemie ruskie, i szły oba te zakony jak pierwsza olbrzymia fala niemieckiego morza, które zalewało coraz szerzej i szerzej słowiańskie ziemie.

Aż nagle zaszło chmurą słońce krzyżacko-niemieckiej pomyślności. Litwa przyjęła chrzest z rąk polskich, a tron krakowski razem z ręką cudnej królowy odzierzył Jagiełło. Nie stracił wprawdzie Zakon przez to ani jednej ziemi, ani jednego zamku, ale uczył, że przeciw sile stanęła siła, i stracił przyczynę, dla której istniał w Prusiech. Po chrzcie Litwy wrócić im było chyba do Palestyny i strzec pątników dążących do świętego miejsca. Ale wrócić - to znaczyło wyrzec się bogactw, władzy, potęgi, panowania, miast, ziem i całych królestw. Więc począł miotać się Zakon w przerażeniu i wściekłości jak potworny smok, w którego boku utkwili żeleźce. Mistrz Konrad bał się stawić wszystkiego na jeden rzut kości i drżał na myśl o wojnie z wielkim królem, władcą ziem polskich, litewskich i obszernych dzierżaw ruskich, które Olgierd wydarł z gardła Tatarom, ale większość rycerzy krzyżackich parła do niej czując, że trzeba stoczyć bój na śmierć i życie, póki siły są nienaruszone, póki urok Zakonu nie zblednie, póki świat cały śpieszy mu na pomoc i póki gromy papieskie nie spadają na to ich gniazdo, dla którego rzeczą życia było teraz - nie rozszerzanie chrześcijaństwa, lecz właśnie utrzymanie pogaństwa.

A tymczasem między narodami i po dworach oskarżano Jagiełłę i Litwę o chrzest pozorny i fałszywy, przedstawiając jako rzecz niepodobną, aby stać się mogło w ciągu roku to, czego miecz zakonny nie mógł przez wieki dokonać. Burzono przeciw Polsce i przeciw jej władcy królów i rycerzy, jako przeciw opiekunom i obrońcom pogaństwa - a głosy te, którym jedynie w Rzymie nie dowierzano, rozchodziły się szeroką falą po świecie i ścigały ku Malborkowi książąt, grafów i rycerzy z Południa i Zachodu.

Źródło: H. Sienkiewicz: *Krzyżacy*, Wydawnictwo GREG, t. 2, str. 467

1. Powyższy tekst przedstawia: (1p)
 - a) osoba mówiąca
 - b) podmiot liryczny
 - c) narrator
 - d) historyk

2. *Krzyżacy* H. Sienkiewicza to powieść: (1p)
 - a) obyczajowa
 - b) historyczna
 - c) psychologiczna
 - d) awanturkowo-przygodowa

3. *Krzyżacy* H. Sienkiewicza należą do: (1p)
 - a) liryki
 - b) epiki
 - c) dramatu
 - d) nowelistyki pozytywistycznej

4. Wypisz z powyższego tekstu dwa archaizmy: (2p)

a)

b)

5. Według Tekstu I papieżstwo: (1p)

a) nie ufało Zakonowi Krzyżackiemu

b) sprzyjało Krzyżakom

c) pozostawało obojętne wobec spraw polskich

d) ingerowało w sprawy polskie

6. Tekst I wobec Krzyżaków jest: (1p)

a) obiektywny

b) subiektywny

c) ironiczny

d) życzliwy

7. Przytocz z Tekstu I zdanie uzasadniające Twój wybór: (1p)

.....
.....

8. Paradoks dotyczący postępowania Krzyżaków zawarty jest w akapicie: (1p)

a) pierwszym

b) drugim

c) trzecim

d) pierwszym i drugim

9. Przytocz fragment Tekstu I uzasadniający Twój punkt widzenia: (1p)

.....
.....

10. Nazwij figurę retoryczną obecną w 2. i 3. akapicie. Podaj jej przykład: (2p)

.....
.....

11. Bezpośredni zwrot do osoby lub zjawiska to: (1p)

a) anafora

b) aluzja literacka

c) alegoria

d) apostrofa

12. Wskaż poprawną odpowiedź wpisując: P - prawda lub F - fałsz (6p)

- a) Marcin Borowicz to główny bohater *Artysty* S. Mrożka
- b) Bolesław Leśmian jest autorem ballady *Świtezianka*
- c) Tytuł *Kamienie na szaniec* nawiązuje do wiersza J. Słowackiego
- d) Ojciec Laurenty to bohater *Opowieści wigilijnej*
- e) Petroniusz to jeden z bohaterów *Quo vadis*
- f) Jan Kochanowski przełożył na język polski *Psalmy Dawida*

Przeczytaj z uwagą Tekst II i udziel odpowiedzi na polecenia 13-19

Ogólniki

1

*Gdy, z wiosną życia, duch Artysta
Poi się jej tchem jak motyle,
Wolno mu mówić tylko tyle:
„Ziemia - jest krągła - jest kulista!”*

2

*Lecz gdy późniejszych chłódów dreszcze
Drzewem wzruszą, i kwiatki zlecą,
Wtedy dodawać trzeba jeszcze:
„U biegunów - splaszczona - nieco...”*

3

*Ponad wszystkie wasze uroki,
Ty! Poezjo, i ty, Wymowo,
Jeden - wiecznie będzie wysoki:

Odpowiednie dać rzeczy - słowo!*

Źródło: C. Norwid: *Pisma wybrane*, t.1, Warszawa 1983, s. 271

13. Wymień pory roku, o których mówi wiersz. Co one symbolizują?: (2p)

- a)
.....
.....
- b)
.....

.....
14. Wewnątrz wersów niektóre wyrazy pospolite napisane są wielką literą, gdyż: (1p)

- a) mógł to być błąd drukarski upowszechniony w kolejnych wydaniach wiersza
- b) dotyczą pojęć związanych z literaturą, ważną dla autora wiersza
- c) mają wielką wartość znaczeniową dla wymowy ideowej wiersza
- d) jest to tzw. licentia poetica

15. Zasadniczą wartością zapewniającą właściwe postrzeganie rzeczywistości jest: (1p)

- a) piękno
- b) dobro
- c) intelekt
- d) czas

16. Podstawowym zadaniem i celem poezji jest: (1p)

- a) precyzja myśli
- b) szukanie piękna
- c) retoryka
- d) utylitaryzm

17. Znajdź porównanie zawarte w tym wierszu. Zapisz je: (1p)

.....

18. Napisz wniosek dotyczący długości poszczególnych wersów: (1p)

.....

.....

19. W wierszu występują rymy: (1p)

- a) męskie
- b) żeńskie
- c) wolne
- d) parzyste

20. Strofa to inaczej: (1p)

- a) jedna linijka wiersza
- b) zwrotka
- c) nazwa wiersza wolnego
- d) nazwa wiersza rymowanego

21. W skład *Nowego Testamentu* nie wchodzi: (1p)

- a) Ewangelia św. Łukasza
- b) Hymn o miłości
- c) Apokalipsa św. Jana
- d) Księga Hioba

22. Wymień dwie przypowieści zawarte na kartach *Nowego Testamentu*: (2p)

- a)

b)

23. Wyjaśnij znaczenie poniższych związków frazeologicznych: (4p)

a) bądź tu mądry i pisz wiersze -

.....

b) duchowy pokarm -

.....

c) wdowi grosz -

.....

d) stajnia Augiasza -

.....

24. Podaj autora i określ gatunek poniższych dzieł literatury polskiej i obcej:

(15p)

a) *Bogurodzica* -

b) *Na zdrowie* -

c) *Stary człowiek i morze* -

d) *Wstęp do bajek* -

e) *Zemsta* -

f) *Testament mój* -

g) *Balladyna* -

h) *Niepewność* -

i) *Czego chcesz od nas Panie* -

j) *Żona modna* -

k) *Latarnik* -

l) *Ziele na kraterze* -

m) *Przesłanie Pana Cogito* -

n) *Który skrzywdziłeś* -

o) *Szyfowe prace* -

25. Uzasadnij pisownię wyrazów w podkreślonych miejscach: (6p)

a) zhardzić -

.....

b) schlebiać -

.....

c) sprzysiężenie -

.....

.....

d) wieźć -

.....

e) wieść -

.....

26. Utwórz antonimy do podanych wyrazów (nie wolno Ci zastosować partykuły *nie*):(3p)

a) dobro -

b) piękno -

c) czystość -

27. Oblicz ilość głosek i liter w wyrazach: (2p)

a) dziękczynienie - gł., l.

b) przemieścić - gł., l.

28. Określ czy podany wyraz jest zrostem, czy złożeniem: (4p)

a) łyżworolki -

b) Wielkanoc -

c) Białystok -

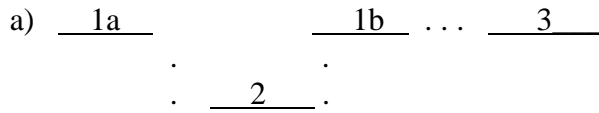
d) komediopisarz -

29. Od bezokolicznika *wyciąć* utwórz 2. os. l. pojedynczej i mnogiej w czasie przeszłym - w rodzaju wybranym przez siebie. Nazwij ten rodzaj. (2p)

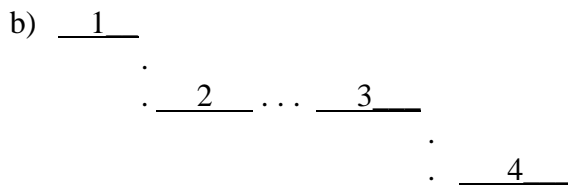
a)

b)

30. Utwórz zdanie złożone zgodnie z podanym niżej wykresem graficznym: (8p)

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

31. Dokonaj charakterystyki porównawczej wybranych przez siebie dwóch bohaterów z lektur omawianych na lekcjach języka polskiego. (15p)

.....
.....
.....
.....
.....

